

กระทู้ถามที่ ๓๒๔ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๙ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอรบแนวทางการแก้ไขปัญหาความไร้มาตรฐานในการเลือกปฏิบัติกับพระสงฆ์ตลอด ๓ ปีที่ผ่านมาว่าจะดำเนินการอย่างไรให้กลับเข้าสู่หลักนิติธรรมในระบบนิติรัฐ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะสงฆ์ไทย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า ตลอดระยะเวลากว่า ๓ ปีที่ผ่านมา ได้มีการดำเนินการทางกฎหมายกับพระสงฆ์อย่างไม่เป็นธรรม และไม่ยึดถือหลักนิติธรรม (The Rule of Law) จากเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นผลทำให้วงการคณะสงฆ์ไทยเกิดความแตกแยกอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ทั้ง ๆ ที่โดยข้อเท็จจริงแล้ว ไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะเกิดการดำเนินการกับพระสงฆ์ใด ๆ ได้เลย เพราะข้อกล่าวหาที่ยัดเยียดให้กับพระเถระทั้ง ๓ วัด คือ วัดสามพระยาวรวิหาร วัดสัมพันธวงศารามวรวิหาร และวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร เป็นข้อกล่าวหาที่เลื่อนลอย ปราศจากหลักฐานที่จะเอาความผิดได้ ไม่ว่าจะเป็นวัดทั้ง ๓ วัดดังกล่าวนี้ หรือวัดที่เหลืออีก ๓๓ วัด ในการรับขูดหนุจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในคราวเดียวกันนั้น อีกทั้งยังปรากฏว่ามีการเลือกปฏิบัติอย่างแจ้งชัดว่ามีได้มีการดำเนินการใด ๆ กับวัดกัลยาณมิตรภายหลังที่มีคำพิพากษาของศาลยุติธรรมถึงที่สุดแล้ว แต่กลับดำเนินการทุกอย่างกล่าวหาเอาความผิดกับอีก ๓ วัดอย่างไร้ความเป็นธรรม คือ วัดสามพระยาวรวิหาร วัดสัมพันธวงศารามวรวิหาร และวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร พฤติการณ์ดังเช่นที่ว่านี้เป็นที่ปรากฏอย่างแจ้งชัดทั้งในหมู่คณะสงฆ์ และในหมู่พุทธศาสนิกชนชาวไทยทั้งในราชอาณาจักรไทยและนอกราชอาณาจักร สร้างความแตกแยกและความเสื่อมเสียแก่วงการพระพุทธศาสนาอย่างที่มีสามารถจะประเมินค่าความเสียหายใด ๆ ได้ จึงขอเรียนถามว่า

๑. ตามบทบัญญัติมาตรา ๓ วรรคแรก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติว่า “อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ” นายกรัฐมนตรีจึงเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการบริหารราชการแผ่นดินในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหาร จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นแบบอย่างในการบริหารงานราชการตามหลักนิติธรรมอย่างเคร่งครัด แต่เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายอันเป็นที่แจ้งประจักษ์ชัดว่าเรื่องของวงการคณะสงฆ์ไทยตลอด

ระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมาได้ถูกเลือกปฏิบัติและถูกดำเนินการที่ขัดต่อหลักนิติธรรมอย่างโจ่งแจ้งตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ขอถามว่า รัฐบาลโดยนายกรัฐมนตรีในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีข้อมูลในส่วนนี้หรือไม่ และหากมีข้อมูลดังกล่าวเหตุใดจึงมิได้ดำเนินการทบทวนแก้ไขอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. จากความที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ จะเห็นได้ชัดเจนว่า มีการเลือกปฏิบัติอยู่ ๒ กรณี กล่าวคือ กรณีการดำเนินคดีเอาความผิดกับ ๓ วัดตามที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่กลับละเว้นที่จะไม่เอาความผิดกับวัดอีก ๓๓ วัดที่เหลือ และอีกกรณีหนึ่ง คือ การปฏิบัติกับวัดกัลยาณมิตรภายหลังจากมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว โดยให้ดำรงตำแหน่งทางการปกครองคณะสงฆ์และคงดำรงสมณศักดิ์อยู่ตามเดิม ในทางกลับกัน กลับดำเนินการกับอีก ๓ วัดให้พ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการปกครองคณะสงฆ์และนายกรัฐมนตรีเร่งรีบดำเนินการเสนอให้ถอดถอนสมณศักดิ์ในทันที ทั้ง ๆ ที่ยังเป็นเพียงผู้ถูกกล่าวหาจากพนักงานสอบสวนเท่านั้น เมื่อปรากฏความจริงเป็นเช่นนี้ก็เป็นอย่างยิ่งได้ชัดเจนว่าวงการคณะสงฆ์ไทยมิได้ยึดหลักนิติธรรมใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะถ้าหากจะมองกันอย่างลึกซึ้งโดยปราศจากอคติแล้วการรับเงินอุดหนุนของวัดวาอารามต่าง ๆ ไม่ควรจะเป็นความผิดใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะฝ่ายรัฐได้มีการถวายความอุปถัมภ์วัดวาอารามต่าง ๆ ในลักษณะเช่นนี้ สืบทอดกันมาอย่างยาวนานแล้ว และถึงหากจะเป็นความผิด ก็เป็นความผิดของเจ้าหน้าที่รัฐว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มิใช่ความผิดของพระสงฆ์ การจะมาเอาความผิดเฉพาะ ๓ วัดกัน เมื่อกว่า ๓ ปีที่ผ่านมา จึงเป็นความมุ่งประสงค์ร้ายของกลุ่มมารศาสนาที่เต็มไปด้วยความมิจฉาและอาฆาตมาดร้ายอันเป็นที่ทราบกันในหมู่ชาวพุทธโดยทั่วไป ขอถามว่า รัฐบาลจะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้อย่างไร และจะมีข้อสั่งการไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวนี้ เพื่อให้มีการแก้ไขให้ถูกต้องโดยเร็วที่สุดได้เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

๓. โดยที่ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีตามกฎหมาย และยังทำหน้าที่เป็นเลขาธิการมหาเถรสมาคมตามที่กฎหมายกำหนดอีกด้วย ขอถามว่า รัฐบาลจะมีมาตรการหรือข้อสั่งการที่จะมอบหมายให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในฐานะเลขาธิการมหาเถรสมาคมเสนอให้ที่ประชุมมหาเถรสมาคมพิจารณาทบทวนมติมหาเถรสมาคมที่ได้เคยมีมติไปแล้วและส่งผลกระทบต่อพระเถระทั้ง ๓ วัดที่ถูกดำเนินคดีให้กลับคืนสู่สถานภาพเดิมโดยเร็วที่สุด หรือไม่ อย่างไร และจะมีแนวทางในการดำเนินการต่อไปอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๔. ในฐานะที่ข้าพเจ้าเคยบวชเรียนและสอบได้เปรียญธรรมมาก่อนพอมีความรู้ความเข้าใจในหลักพระธรรมวินัย จึงมีความเป็นห่วงอย่างยิ่งต่อการไม่คำนึงถึงหลักพระธรรมวินัย ดังที่ได้ปรากฏว่ามติมหาเถรสมาคมในบางมติขัดต่อหลักพระธรรมวินัยอาจจะโดยตั้งใจหรือมิได้ตั้งใจก็ตาม แต่ก็ทำให้เกิดผลกระทบต่อความมีศรัทธาของพุทธศาสนิกชนและความน่าเชื่อถือของมหาเถรสมาคมที่จำเป็นอย่างยิ่งต้องได้รับการแก้ไข เพราะที่ผ่านมามหาเถรสมาคมได้เคยมีมติครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ มติที่ ๒๓๖/๒๕๖๔ เมื่อคราวประชุมวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๔ และมติมหาเถรสมาคมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๔ มติที่ ๓๑๙/๒๕๖๔

เมื่อคราวประชุม วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ อันมีผลกระทบต่อพระเถระที่ถูกกล่าวหาไปแล้วทั้ง ๓ วัด ด้วยการตีความกฎหมายคณะสงฆ์บนพื้นฐานแห่งความมีอคติ มิได้ผ่านขั้นตอนตามหลักพระธรรมวินัยและมิได้เปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาได้เข้าชี้แจงแสดงข้อเท็จจริงแต่อย่างใด หากการพิจารณาของมหาเถรสมาคมกระทำการเช่นนี้ได้ ก็อาจแปลความได้ว่า กรณีของพระภิกษุอีก ๓๓ วัด หากวันใดถูกกล่าวหาดำเนินคดีเช่นเดียวกับอีก ๓ วัดที่ได้ดำเนินการไปแล้ว กรรมการมหาเถรสมาคม ก็จะต้องมีมติเฉกเช่นเดียวกันนี้ แล้วจะเหลือกรรมการมหาเถรสมาคมครบองค์ประชุมหรือเปล่า ก็ไม่อาจทราบได้ ในกรณีที่กรรมการมหาเถรสมาคมได้มีมติให้วัดทั้ง ๓ พ้นจากความเป็นพระภิกษุ โดยที่มิได้แสวงหามูลความจริงให้ครบถ้วนเสียก่อน ก็จะเป็นเหตุให้กรรมการมหาเถรสมาคมเป็นอาบัติสังฆาทิเสส เพราะกล่าวหาภิกษุอื่นโดยไม่มีมูลความจริง ส่วนวัดอื่น ๆ ซึ่งมีกรรมการมหาเถรสมาคมรวมอยู่ใน ๓๓ วัดด้วย ก็จะไม่เป็นอาบัติปาราชิกนับแต่วันที่เซ็น จ่าย ย้าย โอน ทรัพย์ ตามที่มหาเถรสมาคมได้เคยมีมติดังกล่าวขึ้นไปด้วยเช่นกันใช่หรือไม่ ข้าพเจ้า มีความเห็นว่า เรื่องของหลักพระธรรมวินัยเป็นเรื่องละเอียดอ่อนอย่างยิ่งไม่สมควรที่มหาเถรสมาคมจะมองข้ามไปโดยที่มิให้ความสำคัญ มิเช่นนั้น ก็จะกลายเป็นไม่มีอะไรเป็นหลักยึดในทางปฏิบัติที่จะถือเป็นเกณฑ์ในการวินิจฉัย โดยคิดเอาเองว่า กรรมการมหาเถรสมาคมจะวินิจฉัยไปในทางหนึ่งทางใดก็ได้ โดยมิต้องรับผิดชอบในการวินิจฉัยของตน หากปล่อยให้เป็นอย่างนี้ต่อไปก็จะเกิดความละเอียดยุติในการปกครองคณะสงฆ์ที่ไม่สามารถจะเอาเป็นแก่นสารใด ๆ ได้ รัฐบาลมีข้อมูลของปัญหาการปกครองคณะสงฆ์ดังกล่าวในข้อนี้หรือไม่ อย่างไร หากมีข้อมูลดังกล่าวแล้ว จะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๕. ปัจจุบันนี้การปกครองคณะสงฆ์ได้มีการยึดหลักจารีตประเพณีปฏิบัติที่สืบทอดต่อเนื่องกันมาอย่างยาวนาน อาทิเช่น มีการแต่งตั้งเจ้าอาวาสแบบเล่นพรรคเล่นพวกโดยมิได้มีการคำนึงถึงจารีตในทางปฏิบัติที่ในแต่ละวัดมีบูรพาจารย์ของตนสืบทอดต่อเนื่องกันมาอย่างยาวนานจนเป็นที่ยอมรับของประชาชนในแต่ละชุมชนนั้น ๆ นี่คือการปฏิบัติที่ทำให้เกิดความปั่นป่วน แยกแยกกันในหมู่คณะสงฆ์ และในหมู่พุทธศาสนิกชนของแต่ละชุมชน ดังที่ปรากฏมีข่าวการร้องเรียนอยู่เนือง ๆ ซึ่งนายกรัฐมนตรีสามารถสอบถามความจริงได้จากวัดวาอารามต่าง ๆ ดังเป็นที่ทราบกันอยู่แล้ว ขอถามว่า รัฐบาลจะมีมาตรการหรือข้อสั่งการ ผ่านผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในฐานะเลขาธิการมหาเถรสมาคมเพื่อให้เป็นข้อสังเกตที่มหาเถรสมาคมจำเป็นต้องคำนึงถึงความงดงามและความน่าเชื่อถือของพระสังฆาธิการในแต่ละวัดวาอารามต่าง ๆ ตามที่ควรจะเป็น หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยม เวชกามา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดสกลนคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๒๔ ร.

ของ นายนิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสกลนคร พรรคเพื่อไทย เรื่อง ขอรบแนวทางการแก้ไขปัญหาความไร้มาตรฐานในการเลือกปฏิบัติกับพระสงฆ์ตลอด ๓ ปีที่ผ่านมาว่าจะดำเนินการอย่างไรให้กลับเข้าสู่หลักนิติธรรมในระบบนิติรัฐ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะสงฆ์ไทย

ข้าพเจ้า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ขอรบแนวทางการแก้ไขปัญหาความไร้มาตรฐานในการเลือกปฏิบัติกับพระสงฆ์ตลอด ๓ ปีที่ผ่านมาว่าจะดำเนินการอย่างไรให้กลับเข้าสู่หลักนิติธรรมในระบบนิติรัฐ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะสงฆ์ไทย ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจที่ได้รับความทราบจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

จากการรายงานของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทราบว่า ได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยมิได้มีการเลือกปฏิบัติแต่อย่างใดเนื่องจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบได้ทำการสืบสวนสอบสวนและพบการกระทำความผิดในการเบิกจ่ายงบประมาณที่มีขอบด้วยกฎหมายและได้ประสานให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติไปร้องทุกข์กล่าวโทษบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามผลการสืบสวนของหน่วยงานดังกล่าว ซึ่งหากพบว่ามีกรณีกระทำความผิดในช่วงใดและได้รับการประสานให้ไปร้องทุกข์กล่าวโทษ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจะดำเนินการโดยมิได้มีการเลือกปฏิบัติ

คำตอบข้อที่ ๒

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยมิได้มีการเลือกปฏิบัติแต่อย่างใดเนื่องจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบได้ทำการสืบสวนสอบสวนและพบการกระทำความผิดในการเบิกจ่ายงบประมาณที่มีขอบด้วยกฎหมายและได้ประสานให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ไปร้องทุกข์กล่าวโทษบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามผลการสืบสวนของหน่วยงานดังกล่าว ทั้งนี้ หากผู้ถูกกล่าวหาเห็นว่าตนเป็นผู้บริสุทธิ์ก็สามารถใช้สิทธิต่อสู้คดีได้ตามกฎหมายส่วนตำแหน่งทางการปกครองคณะสงฆ์ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมิได้มีการกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือรัฐบาลแต่อย่างใด ทั้งนี้ กรณีที่อ้างกรณีของวัดกัลยาณมิตรเป็นคนละประเด็นกัน แม้ศาลจะมีคำพิพากษาแต่มิได้มีการกักกันตัวหรือคุมขังแต่ประการใด จึงนำมาเทียบเคียงกันไม่ได้

คำตอบข้อที่ ๓

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติรายงานข้อมูลให้ทราบว่า การปกครองคณะสงฆ์อยู่ภายใต้พระธรรมวินัยและกฎหมายฝ่ายบ้านเมืองที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับคณะสงฆ์ ได้แก่ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์

พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามมาตรา ๕
ตั้งนั้น พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ทุกมาตรามีผลบังคับใช้ต่อคณะสงฆ์ไทย ประกอบกับในกรณีที่มหาเถรสมาคม
มีมติเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ซึ่งสาระสำคัญของมติได้อาศัยมูลเหตุแห่งการฟ้องคดี
และคำพิพากษาของศาล ซึ่งสอดคล้องกับสาระสำคัญที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติ
คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕
ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามพระธรรมวินัยและพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และไม่เกี่ยวข้องกับ
กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ และไม่ขัดหรือแย้งกับ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕ จึงไม่มีเหตุอันจะยกเลิกหรือเพิกถอน
มติมหาเถรสมาคมดังกล่าว

คำตอบข้อที่ ๔

มหาเถรสมาคมประกอบด้วยสมเด็จพระสังฆราชและพระมหาเถระที่ทรงภูมิความรู้ด้าน
พระธรรมวินัยมีความเป็นอิสระในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการ
พระพุทธศาสนา โดยยึดหลักพระธรรมวินัย หลักจารีตประเพณี และหลักกฎหมายบ้านเมือง
ซึ่งไม่เป็นไปตามที่มีบุคคลกล่าวอ้างแต่อย่างใด อีกทั้งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติหรือรัฐบาล
มิอาจเข้าไปแทรกแซงหรือกระทำการใด ๆ ที่มีลักษณะเป็นการก้าวล่วงต่อองค์กรปกครองสูงสุด
ของคณะสงฆ์ และมติที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบของมหาเถรสมาคมย่อมชอบด้วยกฎหมายและ
พระธรรมวินัย

คำตอบข้อที่ ๕

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติรายงานให้ทราบว่า ปัจจุบันการปกครองคณะสงฆ์
เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎหมายมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ว่าด้วยการแต่งตั้ง
ถอดถอนพระสังฆาธิการ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓) โดยที่ผ่านมาการแต่งตั้ง
พระสังฆาธิการในระดับต่าง ๆ ผ่านการพิจารณาของเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ตามลำดับซึ่งเป็นไปตาม
กฎหมายและระเบียบดังกล่าวด้วยแล้ว ทั้งนี้ หากมีข้อพิพาทใด ๆ ก็ยังมีมาตรการหรือกลไกในการ
แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งไม่เป็นไปตามที่มีบุคคลกล่าวอ้างแต่อย่างใด